

Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nerăzuite nu se primesc.
Manus. tip. o nu se returnează!

Extronicile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai presede în Viena:
J. Adolf, Messer, Haasenstein & Vogler
(Vito Mas), Heinrich Schalek, Alois
Uerndl, M. Dukas, A. Oppelik, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mesi, Beckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: oseria
zarmondă pe o colonă 6 cr.
și 30 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarife și învoiațe.
Reclame pe pagina III-a o se-
ria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL II

„Gazeta” iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la tôte ofi-
ciale postale din întru și din
afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Le-administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. séu
15 bani.
Atâtú abonamente câtú și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 118.

Brașov, Sâmbătă, 28 Maiu (9 Iunie)

1888.

Brașov, 27 Maiu st. v. 1888.

Nu puțină senzațiune a produsă faima, că împăratul Germaniei, într'o scrisore autografă adresată ministrului de interne al Prusiei Puttkammer, a luat în apărare libertatea alegerilor, ordonându ca de aici încolo acesta să fiă pe deplin respectată și guvernul să se abțină în viitor de orice ingerință la alegeri.

Guvernul prussian pregătise adecă o lege pentru prelungirea periodului legislativ al dietei dela trei la cinci ani. Acăsta lege, se dice, primise deja iscălitura împăratului, când minoritatea din dietă aduse în discușiune cesțiunea abuserilor și presiunilor prin cari în multe locuri s'a paralisat cu desevârșire libertatea alegerilor.

Prindându de veste împăratul despre aceste încălcări ale libertății electorale, s'a decis a adresa memorata scrisore ministrului Puttkammer, care fu mai multă acusată de opoziția că a exercitată o înrîurintă neiertată asupra alegerilor. În urma acestui pasu s'au născut neînțelegeri în simlul ministeriului prussian, așa că se vorbea de-o crasă ministerială.

Urmarea a fost că publicarea legii de prelungire a periodului legislativ s'a amânat, căci nu se stabilise încă o înțelegere despre aceea, că ore să se publice deodată cu legea și rescriptul împăratesc adresat lui Puttkammer. În care casu acesta ar fi fost silitu a se retrage.

Cum s'au aplanat dificultățile prin intervenirea prințului Bismark la împăratul, cum nu, destul că după scirea telegrafică, ce-o primimă adă, legea memorată a fost publicată, ér de publicarea

rescriptului împăratesc nu se face nici o amintire.

Orî se va retrage acum ministrul Puttkammer, orî nu, pentru lumea din afară este de interesu numai existența acelei scrisori autografe a împăratului, care tractează despre libertatea alegerilor și decă ea în adevăr există, ar fi trist să nu se publice.

Nu numai în Prusia se întemplă abuseri electorale. nu numai acolo se calcă în picioare cel mai prețios paladiu al poporului într'un stat constituțional. Cei ce trăiesc sub „părintesca” oblađuire ungrăscă ar pute să istorisescă în privința acăsta lucruri, de cari s'ar spăria și cel mai înocată aderent al lui Puttkammer. Nu mai începe îndoielă dér, că o enunțațiune a liberalului și generosului monarch, care șede adă pe tronul german, ar exercita un mare efect moral și afară de barierele prussiane.

Este clar, că numai atunci se voru pute realiza nobilele intențiuni ale împăratului Frideric, când în statele sale va fi respectată înainte de tôte libertatea cetățenilor și când reprezentanța poporului nu va fi numai o mașină de votat și o reuniune de mameluci ai guvernului.

Pecatu numai că acestu liberal și înțeleptu monarch suferă de-o bolă atât de grea, încatu se luptă în cunținu cu morțea, tocmai în nisce momente așa de critice pentru Germania și Europa.

Politica vamală română.

Sub acestu titlu scrie „N. fr. Presse” următoarele:

Ni-se telegrafiază din Bucuresc:

Foia ministerială „România Liberă” accentuează necesitatea promovării intereselor agricole. Acăsta se consideră aici ca un simptom, că guvernul vré să părăsescă unilateralul „sistem de vamă protecționistă”. Va fi bine a nu da prea mare însemnătate acăstui simptom. Cumcă economia rurală română se află într'o stare desolată e lucru cunoscut. Dér ar fi forte sanguinic. a crede într'o apropiată schimbare a politicei vamale române. Semne, cum e aserțiunea de mai sus a foiei bucurescene guvernamentale, s'au arătat deja de repețite ori, dér întotdeauna a urmat o desamăgire. Nu de multă ajunsă lucrul chiar până la purparleuri diplomatice pentru o reîncepere a negocierilor privitoare la încheierea tractatului de comerț; dér acăstea au fost mai târziu desmințite, pentru-că au rămas fără nici un rezultat.

O inspecția la Cotroceni.

Cetim în „Monitorul oficial” al României:

Lunea trecută Regele Carol al României a inspectat la Cotroceni regimentul 1 de geniu. Regele trec pe dinaintea frontului regimentului, așezat în linia de bătae în curtea casarmei, fiind viu aclamat de trupă, și apoi procedă la examinarea instrucțiunii practice. După defilare, regele se îndreptă spre poligonul genului, unde inspectă diferitele lucrări de fortificația, de poduri și drumuri de fier, precum și de instalațiune de porumbi călători și artele. Apoi visită în detaliu infirmeria corpului, bucătăriile și sala de mâncare, grajdurile, remisele de materiale și examină apoi diferitele trăsuri speciale pentru telegrafia, pioneri și drum de fier. După acăsta regele visită școlile corpului, biblioteca, magazinele de efecte și diferitele salone ale trupe, pe cari le găsi în cea

mai mare curățenie. Școlă copiilor de trupă a genului a atras cu deosebire atențiunea Majestății Sale, care luă la cunoscița programele de studiu ce se predau în școlă, puse mai multe cesțiuni elevilor spre a se asigura de buna lor instrucțiune și puse multă interesă a se încredința de îngrijirea ce li se dă în corp. Asistă asemenea în sala de scrimă la asalturile ce făcără copii atât cu florea cât și cu sabia, și apoi merse la localul de gimnastică unde făcără diferite exerciții, cari au satisfăcut cu totul pe Majestatea Sa. Regele, după acăsta, întruni pe d-nii ofițeri în jurul său, le făcără băgările sale de semă asupra mișcărilor executate și le mulțami de buna stare în care a găsită acăstu corp de elită.

Espertul de spirt al Ungariei.

Din lună în lună esportul de spirt al Ungariei decrease în mod înspăimântător. Ca dovadă aducem următoarele cifre, pe cari le publică o foia ungrăscă de comerț și industrie din Pojun:

În primele 6 luni ale anului 1886—7 esportul de spirt al Ungariei a fost de 2,578.830 hectolitri. În același timp însă a anului 1887—8 esportul de spirt s'a redus la 1,175.911 hectolitri.

Fără îndoielă, că acăsta scădere a esportului de spirt ungrăsc este a se atribui de-o parte dării prea mari pe spirt, ér de altă parte cauza este a se căuta în concurența din ce în ce mai mare ce i se face spirtului ungrăsc din partea României prin multele favoruri și protecționări ce se facă industriașilor din țără din partea guvernului român.

Totu așa de puțină îmbucurătoare sunt în privința acăsta și rapoartele ministrului de finance austriac. Așa d. e. pe când în Ianuarie din anul acăsta esportul de spirt al Austriei a fost

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Rolul femeii în societatea contemporană.

Scritorul și literatul francez Adolph Franck a ținut în 11 Maiu a. c. o interesantă conferință, în profitul „Asociațiunii damelor franceze”, despre rolul femeii în societatea contemporană.

Idea de a trata într'o conferință acăstu subiect, i-a dat-o d-lui Franck situațiunea politică de adă a Europei și în special atitudinea Germaniei față cu Franța; și conferința a ținut-o densul în profitul numitei societăți, care are scopul charitabil de a da ajutor și a alina durerile și suferințele ostașilor răniți pe câmpul de războiu. D-lui Franck adecă, ținându semă de pacea înarmată și de relațiunile încordate dintre Germania și Franța de-o parte, și dintre Germania și Rusia de altă parte, s'a gândit negreșit la viitorul războiu, care pôte izbucni în fie-ce zi. În casul acăsta, societatea damelor franceze va avé să jöce un rol din cele mai importante.

Conferențiarul a pornit dela veritatea faptului, séu amă puté dice dela axioma istorică că: adevărata civilizațiune, civilizațiunea morală a unei epoce séu a unei națiuni, se măsură după condițiunea ce i-o crează femeii séu după

opiniunea ce și-a conceput-o despre natura și despre facultățile femeii.

În Orient, gârbovită sub jugul despotismului, femeia este o sclavă, ba mai puțin decât o sclavă: o proprietate, un lucru care se vindé și se cumpară. Poseđi turme câtú timp le pođ hrăni și supraveghia.

În Grecia femeia se presintă sub două aspecte diferite. Pe când bărbatul a-pără patria în câmpul de războiu orî se ocupă în agora (adunare) cu afacerile publice, femeia stă acasă și n'are raportur decât cu sclavii și cu copiii; principala ei însărcinare e să dea statului cetățeni de sânge liber, să impedece amestecul sângelui liber cu sângele strein ori servil. În afară de casă, ea e un obiect do artă, e căutată și admirată pentru frumșeța sa, pentru spiritul séu și pentru grațiile sale; nicăeri însă ea nu inspiră respect, ér fără respect adevărată iubire nu există.

La Roma matróna e încungiurată de mare prestigiu; dér matróna, ca patriciană ce este, are chemarea numai să conserve puritatea rassei aristocratice; ea n'are mai multe drepturi decât copiii, căroră li-a dat lumina zilei; e supusă ca și ei nemărginitei autorități a stăpânului casei: *pater familias*. Când ai disu că e castă, că a păzit casa și

că a torsu lână, ai disu totu, ai isprăvit cu laudele pentru ea.

La începutul evului mediu, marele refugiu al femeii, cu deosebire a celei franceze, era mănăstirea; în lume însă, în secul, cum se dicea atunci, ea împărția cu bărbatul umilințele și crudele necercări ale servituii, fără a fi admisă la onorurile, la prerogativele și la puterea seniorului feudal. A fost cu tôte acăstea timpul cavalerismului și al cursurilor de amor, când s'au găsit truverii și trubadurii să celebreze cu entusiasm frumșeța și virtuțile damelor lor. Dér nu trebuie să uităm, că cavalerismul și amorurile sale mistice erau un curat ideal, o creațiune a spiritului, în care căutau refugiu sufletele cele frumoșe, desgustate de spectaculul lumii reale. Era o religiune a imaginațiunii și a visului, născută alături de religiunea dogmei și a credinței.

Rolul femeii devine însemnat în cursul seculilor XVI, XVII și XVIII, când civilizațiunea a îndeplinit progrese admirabile, când omeni au o idee din ce în ce mai înaltă despre suflet, despre natura umană și despre spiritul uman. Apăruseră marii poeți, marii filosofi și marii oratori, ca Shakespeare, Milton, Descartes, Malebranche, Corneille, Racine, Bossuet, cari răspândiseră flacări

de lumină, da poesiă și de elocință. Dér unde se exercită acăsta admirabilă și binefăcătoare intervențiune a femeii? Acăsta a D-nelor de Sévigné, Lafayette, de Maintenon și la sfârșit de totu a D-nei de Staël? În salone, în lumea mare, în simlul aristocrației de spirit, Alte femei remarcabile, fără să fi scris ceva, decât pôte scrisori și memorii, făceau de asemenea să se simtă și se gustă influința lor. Dér și acăstea a-părțineu saloanelor, lumi mari, societăți. În afară de acăsta, în burgesime, în popor, în masele profunde ale națiuni, femeia nu prețuia nimic séu pré puțin; ea nu se ocupa de interesele generale, când se ocupa de ele, decât în formă de ecou, reproducându în vorbele și în sentimentele lor ceea ce încercau bărbatilor lor. Ca și femeia antică, era legată de casă, cu deosebire numai, că mergea la serviciul divin și rareori la spectacule.

Care e însă și care trebuie să fiă rolul femeii, după conferențiar, în specialul celei franceze, în timpul de față, în seculul nostru al XIX, atât de înaintat deja și atât de apröpe de sfârșit?

Asupra acăstui subiect capital opinuniile sunt numeroșe și diverse, dér nu tôte sunt demne de a fi esaminate. Conferențiarul trece fără scrupul, asu-

Literatură.

„Folia bisericească și școlastică“, apărând de 2 ori pe lună în Blăși. Redactori: Dr. Ionuț Rațu și Alexandru Uilăcanu. Nr. 17 dela 1 Iunie n. cuprinde în partea bisericească: Săn-Georgiul și Pascile. Să fundăm grădina bisericească-scolară, de Emiliu Vicașu. Câteva date despre propagarea creștinismului în secolul primii creștinătății, de Ionuț Ceantea. Tatăl nostru (unul din ciclul de meditațiuni), de Victoru Smigelschi. Bibliografia. Variații. — În partea școlastică: Cochetăria se poartă de a plăce tractată din punctu de vedere pedagogic, de S. P. Radu. Ceremoniile nuptiale la Romanii anticu, de Octavianu Bonfiniu. Tractarea unei bucați de lectură, de R. Simu. Revista instrucțiunei. Ordinațiuni ministeriale pentru școlile medii. Lucrările în această lună. Ce se facem cu pomii stricați de frigul iernei trecute? Diverse.

Scriti politienesci.

Cu ocaziunea zilei de turgu țigana Vajda Kati a fostu prinsă furându pănură dela unu Sécuiu și a fostu predată judecătoriei de cercu.

Esamene de calificățiune.

Dintr'unu circularu alu consistorului archidieceșană din Sibiuu estragemu următoarele:

„In înțelesul art. de lege XVII din 1879 § 3 învățatorii, cari au intrat în funcțiune dela 1872, precum și aceia, cari și-au procurat testamoniu de calificățiune între anii 1872—1881, suntu datorți a se provedea cu diplomă și din limba maghiară, căci altcum nu mai potu funcționa ca învățatorii.“

Deci provocăți suntu învățatorii pe cari îi privește amintitul art. de lege, ca să se supună esamenului de calificățiune înaintea comisiunei instituite la preparandia de stată din Székely-Keresztur pe terminulu de 28, 29 și 30 Iuniu st. nou a. c.

Cererile pentru admitere au a se adresa pe calea inspectorilor regii de școle, cătră inspectoratul regescu de școle alu comitatului Udvarhely până la 15 Iuniu st. nou.

Mulțămită publică.

Roșia Secașană, 30 Maiu 1888.

In 20 Maiu ținându-se esamenulu cu copiii din școlă noastră confesională și aflându-se chiar pe atunci în comuna noastră stimabilulu domn Vasilie Olteanu, advocat în Blăși, a asistat și d-sa la

esamenul și au dădu răspunsurile precise ale școlariilor, a binevoitu a dăru 5 fl. v. a. spre a se procura cărți școlastice pentru școlariii lipsiți.

Pentru acestu daru primescă în numele tinerelor mlădițe sincera mulțămită. Fiă, ca esemplulu d-sale să lă imiteze câtu mai multu.

Ioană Deacu, parochu gr. cat.

SCRIBI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 8 Iunie. — Astăzi se începe conferența pentru executarea regulării graniței dintre Ungaria și România, sub presiunea comitetului supră Bethlen. La conferență voru lua parte fișpanii comitatelor mărginașe, inginerii, generalulu Fabinyi, Majorulu din statulu majoru generalu Groller. Cele șese secțiuni împreună cu secțiunile române voru începe în 15 Iunie lucrările de regulare la fața locului.

Potsdam, 8 Iunie. — Împăratulu îi merge mai rău. Tușescă mai tare și supurațiunea (secrețiunea de puroiu) a crescutu.

Berlinu, 8 Iunie. — „Reichsanzeiger“ publică legea privitoare la prelungirea periodului legislativu pe cinci ani.

DIVERSE.

O școlă de agitatori. — La Berna, în Elveția, este vorba să se înființeze o școlă pentru răspândirea socialismului în care să se formeze agitatori iscusiți. Voru fi două cursuri cu următoarele materii: A. Pentru începători: 1. Explicare critică a istoriei elvețiane. 2. Dreptulu constituțional. 3. Principiile fundamentale ale democrației sociale. 4. Retorica. 5. Învățământulu agitațiunei. B. Pentru cei mai înaintați: 1. Istoria economiei politice cu explicarea sistemelor. 2. Învățaturile lui Carl Marx. 3. Inceputu pentru câștigarea și răspândirea materialului statistic. 4. Discuțiuni asupra cestiunilor zilei ca pregătire pentru activitatea de agitator. Personalulu didacticu, care ia asupra și predarea gratuită a instrucțiunei, se va compune din tovarăși și amici ai organizațiunei lucrătorilor.

Influența pădurilor asupra climei. Academia silvană din Nancy, după ob-

servațiunile punctuoșe, ce le-a făcutu cu privire la influența pădurilor asupra climei, a constatat următoarele: 1) În ținuturile păduroșe de 10 ori a ploatu mai multu, decâtu în cele fără păduri, și în privința acesta pădurile de brad au avut efectu de două ori așa mare ca celea cu frunză lată. 2) În pădurile cu frunza lată, frunzele cădute prind 10% din plouă și numai 90% ajungu în pământu, pe când la pădurile de bradu acesta proporțiune schimbă la 50%, așa-dă în pădurile cu frunza lată pământulu numai chiar atâta plouă capătă, ca și în ținuturile fără păduri, der fiindcă evaporarea din solulu atătoru păduri face numai 1/3 din aceea, ce volatilizează în ținuturile fără păduri, pentru aceea solulu atătoru păduri totuși rămâne cu multu mai umed, și de aci provine, că isvorele de comunu în atari locuri se nascu. 3) Dacă solulu pădurilor e acoperit cu mușchi seu cu frunzișu cădutu, atunci evaporarea face numai 1/6 parte, și din acestea în genere numai forțe cu încetul se întâmplă evaporarea, de aci provine, că pădurile de pe șesă așa de multu stămpără aerulu ținuturilor din giuru, împedecându-i desecarea. Deci pădurile în genere îmblandescă escentricitățile climei: stăpîrea pădurilor totdeuna și în totu loculu grăbesce neproductivitatea.

Unu originalu. — Acum câteva zile a sosit la Verona o casă pe rôte locuită de doi Englezi, bărbatul și femeia, care și facu călătoria de nuntă. Casa, care la prima vedere sēmăna cu una din acele trăsuri cu care călătoresc saltimbancii, dentiști, espuitorii de curiosități, a plecat în ziua următoare la Mantua. Proprietarul ei este d. A. Samler Brown, din Londra, unu om bogat și de sigur totu atâtu de originalu pe câtu e de avut. Este unu tēnēr simpaticu, elegantu. Soția sa asemenea. Casa lor pe rôte nu e tocmai mare. Der nimicu nu-i lipsescă ca să completeze iluziunea: dela bibliotecă până la alcovu, dela pat până la scaune, dela salonu până la culiniă, o cuhniă minusculeă cu o mașină de tuciu ce se încăldește cu petrolu. Într'unu colțu se vede albumulu cu desemnuri alu d-nei Brown, în altulu unu aparatu de fotografii alu domnului, și răspândite juru împrejur și atarnate într'o ordine perfectă de păreții tapetați ai trăsuriu seu puse în cutiore, obiectele de toaletă și unelte bucătăriei, farfurii, sticle, binocle, dichisuri de pescuit. Nu e nici unu singuru centimetru de spațiu neutilizat. Au asemenea și o pompă

mică. D-lu Samler Brown a plecat din Londra în luna Noemvrie anul trecut. A vizitat astfel Franța; vizitează acum Italia. Se va duce apoi în Elveția, de unde se va întorče în Engliera. La trăsura suntu înhamăți doi cai voinici bretoni, cari facu, fără a se obosi, câte cinci-deci de kilometre pe zi.

Cursulu pieței Brașov

din 8 Iunie st. n. 1888

Table with exchange rates for various currencies like Bancnote romănesci, Argintu romănescu, Napoleon-d'or, etc.

Cursulu la bursa de Viena

din 7 Iunie st. n. 1888.

Table with stock market prices for items like Renta de aur, Renta de hărtia, Imprumutul căilor ferate, etc.

Bursa de Bucuresci.

Cotă oficială dela 24 Maiu st. v. 1888.

Table with exchange rates for various currencies and bank notes like Renta romăna, Renta rom. amort., etc.

Editoru și Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

derată în ensemblulu și în dezvoltarea continuă a facultăților sale. Familia a fostu creată și există în interesulu societății, seu, ceea ce e totu una, în interesulu naturei umane, din respectu pentru demnitatea sa. In același interesu s'a formatu, în epocile de civilizațiune, și trebuia să fiă guvernat statulu. Statul nu e societatea, fiindcă elu nu e natura umană; der statulu nu valorează, nu subsistă și nu se mărește decâtu prin societate. Elu profită de tôte luminile și de tôte virtuțile ei; elu cade și piere prin viciile ei. Totu așa și familia; calitățile și defectele sale, perfecționările și căderile sale suntu ale societății, care a datu nascere și e fundamentulu necesar alu familiei.

Fi-va ore greu acum — dice conferențiarulu — a arăta, că femeia, femeia modernă, și în specialu pentru dēnsulu femeia francesă are să îndeplinească unu rol în societatea actuală, ca femeia francesă în societatea francesă, ale cărei trebuințe și nenorociri atâtu de bine le cunoscă și le-a simțit atâtu de crudu? Acestu rol este exercitarea carității, ce atâtu de bine a înțeles-o femeia francesă. In Franța, atâtu de rău cunoscută, atâtu de calumniată în afară de fruntariile sale, și mai ales în Parisu, teatrulu atătoru revoluțiunii, vatra atătoru vițuri și miserii, caritatea a devenit de multu

timpu unu felu de religiune națională, căreia nu-i lipsescă darulu de a face minuni.

Der caritatea nu există ori se înțelege greu fără idea de Dumnezeu, fără sentimentulu religiosu, apoi manifeste-se elu sub ori-ce formă; căci caritatea nu e mila, pe care i-o substitue Schopenhauer, fundatorul pesimismului. Caritatea nu este altruismulu pozitivilor, lucru vagu, rău definit și care poartă unu nume de totu nenorocit. Caritatea, caritas, înseamnă iubire, amoru, și nu poțe iubi decâtu o ființă, care are sufletu, inimă, inteligență, seu care ne revocă prin câteva trăsuri, într'o măsură restrinsă, perfecțiunea supră, perfecțiunea divină. Acesta idee, vechiă ca și genulu uman, e atacată adu din tôte părțile, în numele științei. Femeile sunt chemate să apere acesta idee în numele sentimentului, în numele iubirei eterne, în numele aceste trebuințe de devotamentu și de sacrificiu, care e însăși esența lor. Luați-le acesta putere de a iubi și de a se sacrifica, și ele voru rămâne, prin celelalte facultăți ale lor, inferiore bărbatului și nu voru fi mai multu decâtu instrumentele, sclavele acestuia.

Der nu numai prin sentimentu sunt chemate femeile a exercita asupra societății o influență salutară, ci și prin știință. Dotate cu rațiune ca bărbatul, și

incă cu aceeași rațiune, căci nu e decâtu una, cum le-ar putu fi interzisă știința? S'a creșut multu timpu, și Moliere a creșut, că le face o mare concesione ducându, că ele trebuie să aibă claritate despre tôte. Nu, ele potu avu cunoscință despre tôte, ele potu cuprinde tôte științele, der nu trebuie să le cuprindă pe tôte. Conferențiarulu găsește inutilu de esemplu, și chiar periculosu pentru sănătatea lor, ca să fiă îndopate cu algebră, cu trigonometriă, cu mecanică, cu statistică și cu filologia. Științele care le convin suntu acelea care le facu a cunoșce natura și umanitatea, universulu și sufletulu, fără a excepționa fiziologia și unele părți ale filosofiei; der femeile se voru servi de științe mai ales ca să tragă din ele aplicațiuni folositoare asupra umanității și pentru ca să și înalte cugetarea; de asemenea voru face usu de ele, pentru ca să combată doctrinele egoiste și ateiste.

Cu acesta ocaziune conferențiarulu revocă dovedile ce le-au datu despre capacitatea lor în litere, în acesta sferă a cugetării umane, femei ca d-nele de Staël și de George Sand. Der nu e necesaru ca ele să scrie pentru a servi prin litere interesele societății. E de ajunsu ca ele să judece și să supravegheze; prin acesta ele eseroită o mare putere, căci ele facu succesulu. Ar fi de dorit, ca între fe-

meile oneste și între femeile de spiritu să se formeze o adevărată ligă, care să închiță casa ori să isgonescă din ea atâtea romane, murdare care desonorază sexulu lor, care insultă în fiecare familie pe soția, pe fca, pe mama, fiindu în același timpu rușinea țerei lor în țările străine. Să nu fiă mai puțin severe pentru pesimismu, ca pentru imoralitate și impudore. „Pesimismulu, cum a distu unu tēnēr filosofu care a murit, este religiunea desperării“. Prin acesta, e chiar religiunea sinuciderei, căci poporeloru, care și-au inoculat acestu virus, nu le mai rămâne decâtu să se disolve și să moră.

Femeile voru lucra din tôte puterile lor la conservarea și perfecționarea societății, când voru păzi flacăra sfântă a carității, credința în Dumnezeu și în facultățile divine ale naturei umane. Paza aceste flăcări, care dă viață și care aparține tuturor femeilor oneste, este nu numai o operă de patriotismu, der ea este mântuirea poporului, pentru a căruia conservare și perfecționare ele se devotază și se sacrifica.

— Ca și femeia francesă asădără, femeia romăna are nobila și mărēța chemare d'a păzi flacăra sfântă a carității, a credinței în Dumnezeu și în facultățile divine ale poporului romănu, d'a lucra astfel la perfecționarea societății romăneși cu acesta la conservarea poporului romănu,

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute seara.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amăzi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amăzi.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute seara.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amăzi.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la *Râșnov-Zărnesc-Brană*: 12 ore 30 m. după amăzi
b) " " " *Zizină*: 4 ore după amăzi.
c) " " " în *Săcuime* [S. Georg]: 1 oră 30 minute noaptea.
d) " " " la *Făgăraș*: 4 ore dimineața.
e) " " " la *Săcele*: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela *Râșnov-Zărnesc-Brană* la Brașov: 10 ore înainte de amăzi.
b) " *Zizină* la Brașov: 9 ore a. m.
c) Din *Săcuime* la Brașov: 6 ore seara.
d) " *Făgăraș* la Brașov: 2 ore dimineața.
e) " *Săcele* la Brașov: 6 ore 30 minute seara.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expozițiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a expozițiunii.

In Budapesta, strada Váczy Nr. 17.

Recomandă obiectele necesare pentru

adjustarea bisericilor și capelelor

cu cele ce sunt prevădute în abundență pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute câtă se poate mai frumos, anume:

Odăjdii felon

și altele, după ritual gr. orientală.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de scolară, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și

reuniuni de înmormântare.

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurăria și argintăria pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătășă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătășă.

Dantale bisericesci. Invălitore de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi-o potă adevări prin mai multe sute de eplote de recunoștință.

Cataloge de prețuri la dorință trimiță libere de post-por

179,30—27

Statue, policandre, potire și chipuri sfinte, sfeșnice pentru altariu și de părete, candelă. Iconostase, chipuri pentru fruntariu. În mormântarea Domnului etc. etc.

Se deschide abonamentu pre anulă 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diară beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeră câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumöse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anulă întregu e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTULU ROMÂNÜ. Diară bisericescă, scolară și literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și întree acesteia multime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anulă întregu e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanții primescū gratisū totū alū patrulea esemplarū.

Numeri de probă se trimiță gratisū ori-cui cere.

A se adresa la „**CANCELARIA NEGRUȚU**” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai potă procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunsfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șineai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere înveritată și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la tote serbătorile de peste anū, de I. Papiu. Unū volumu de preste 26 côle. Acest opu de cuvântări bisericesci întrece tote opurile de acestu soi aparute până acum — avându și o notiță istorică la fiă-care serbătoare, care arată timpul introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva serbătoare. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzariulu. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulu pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântăna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. E. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Brandă seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Augustu Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Regina României. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumu de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare, culese de Ioanū Popu Reteganu. Unū volumu de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenului Romănu. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii forte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl. — câte una deosebă 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scolele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățămēntul intuitiv în folosul elevilor normal (preparandial), a învățătorilor și a altor bărbăți de scolară, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețulu unui esemplar cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatură noastră pedagogică abia aflăm vre-unū opū, întocmit după lipsele scolelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesat.

Spicuri din istoria pedagogiei la noi — la Romăni. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbii române pentru scolele poporale în trei cursuri de Maxim Popu, profesor la gimnasiulu din Năsăud. — Manualu aprobat prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumu de peste 30 côle. Prețulu 2 fl.

Manualu de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesor. Opū aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de datū 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică forte bogată a acestui op — cuprindendū compozițiuni de totu soiulu de acte obveniente în referințele vieței social — se potă întrebunța

cu multu folosu de cătră preoți, învățători și alți cărturarū romăni. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scolară populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandial. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulu sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci forte frumöse ilustrată. Prețulu unui esemplar broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pânză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50

Micul mărgăritarū sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumöse ilustrată, pentru prunci scolarū de ambe secsele. Prețulu unui esemplar broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru prunci scolarū de ambe secsele. Cu mai multe icone frumöse. Prețulu unui esemplar e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulu Prea Săntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumöse. Cu icone frumöse. Prețulu unui esemplar spedatū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulu unui esemplar legatū și spedatū franco e 15 cr.